

[H. Larsen (Bjerre).]

mer, hvorved det bliver muligt at styrke den arkitektoniske sagkundskab, ligesom det bliver muligt at styrke den billedkunstneriske repræsentation.

Med ændringerne til § 6, som udvider tilskuddene til fondet med 100.000 kr. i hvert af de to første år, nemlig 1964-65 og 1965-66, samt med 200.000 kr. i året 1966-67, er der åbnet udvej for, at fondet selv bliver ansvarligt for administrationsudgifterne og kan lade dem afholde af fondsmidlerne uden at angribe de midler, som var foreslået i den oprindelige lovtæst.

Alle ændringsforslagene, der er tiltrådt af den højtærede minister for kulturelle anliggender, må forekomme særdeles rimelige.

For at fastholde mindet om Eckersberg-Thorvaldsenfondet vil jeg tillade mig at erindre om den udtalelse, den højtærede kulturminister gav i udvalget, gående ud på at søge udvirket et særligt rejseslegat bærende Eckersbergs og Thorvaldsens navne, et legat, der skal kunne søges af alle udøvende kunstnere.

Så blot nogle enkelte bemærkninger om lovforslaget i dets helhed. Der opstod pludselig i visse kredse hos kunstnerne kort efter folketingets første behandling af lovforslaget megen kritik af den opbygning, lovforslagets paragraffer havde givet administrationen af de midler, der nu øges væsentligt til støtte for kunsten. Vi er vistnok alle tilhængere af en oprigtig kritik med positivt sigte, fordi bag ved sund kritik øjnes mulighederne for at gøre det, man er i færd med at udrette, bedre og mere fuldkomment. Derfor ikke et ord at indvende imod, at kritik blev rejst. Men det forekom ikke rimeligt, at kritikken ville give det udseende af, at ministeren for kulturelle anliggender ikke havde omtalt denne lovgivning for kunstnerne, forinden forslag fremsattes i folketinget. Det var sket. Når jeg tænker tilbage på de hårde ord, der fremførtes i udvalget fra enkelte repræsentanter i den mødte deputation, kan jeg ikke dy mig for at erindre om nogle særdeles velvalgte ord af den højtbegavede digter Kumbel, hvori der sker en bedømmelse, som enhver med iver til kritik har godt af at ride ned på sin tankes tavle. Med den højtærede formands tilladelse vil jeg gerne citere disse tankens gyldne hovedkorn:

„Hvis vi ønsker en bedre verden, kan vi gøre det med held, hvis vi begynder i dens centrum, nemlig i os selv —!“

Den regel er god at følge for alle, der vil udøve kritik, hvad enten de nu er kunstnere eller politikere. Heldigvis lykkedes det at tilvejebringe fuld enighed, således at de ændringsforslag, der nu foreligger her ved anden behandling fra den højtærede minister, er tiltrådt af hele udvalget.

Der har været ytret nogen ængstelse for, at den søgende kunst, den eksperimenterende kunst, ville få trange kår, når så snævre udvalg som de nævnte på 3 medlemmer alene kom til at bestemme. Forhåbentlig vil disse udvalg ikke udelukkende lade sig vejlede af kunstkritikerne, hvor grundige og oprigtige disse end kan være i deres bedømmelse, men selv foretage deres skøn. Jeg tror derfor ikke, der er grund til at frygte, at den avantgardistiske kunst vil få ringere kår end nu.

Det er en gammel sandhed, at livet er kort, men kunsten er uden ælde. Lige så rigtigt er det, at tiden afspejles i kunsten, og når kunsten i dag bryder med de tilvante former og søger abstraktionen, er det vel ikke uden forbindelse med vor tids dybe knæfald for teknikken og denne tekniks fremtrængning til de stoffer, hvor urkraften rører sig. Sind med spændvidde og sensibilitet, sådan som vi møder dem hos skabende kunstnere, formidler gennem deres frembringelser det vigtige budskab om, at også mennesket er en del af kosmos — det store og skabende — og udtrykker egentlig kun en bevægelse af selve stoffet under evig påvirkning af urkraften. Det er dette evigheds-mønster fra enhver tidsperiode, som kunstnerne bringer videre, og derfor må det forekomme særdeles betydningsfuldt, at ingen hæmmende skranker hindrer deres udførelse.

Nu stiller det sig vel altid sådan, at den kæmpende kunst vil placere sig et godt stykke foran selve tidsspejlet og af den grund bliver egenartet, men der må være plads til den; et levende demokrati skal ikke alene være frit, det skal også være frimodigt. Kun i fuld frihed kan kunsten udvikle sig uden at blive til krøvl. Derfor glæder det mig, at kunstnerne selv gennem en stærk repræsentation i det udvalgsmed-